

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Il-?ames Awla)

19 ta' Di?embru 2013 (*)

“VAT — Direttiva 2006/112/KE — Artikolu 146 — E?enzjonijiet fuq l-esportazzjoni — Artikolu 131 — Kundizzjonijiet iffissati mill-Istati Membri — Le?i?lazzjoni nazzjonali li te?i?i li l- inti? g?all-esportazzjoni g?andu jkun ?alla t-territorju doganali tal-Unjoni Ewropea f'terminu fiss ta' 90 jum wara l-kunsinna”

Fil-Kaw?a C?563/12,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE mill-Kúria (l-Ungerija), permezz ta' de?i?joni tat-18 ta' Ottubru 2012, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fil-5 ta' Di?embru 2012, fil-pro?edura

BDV Hungary Trading Kft., fi stral?,

vs

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Közép-magyarországi Regionális Adó F?igazgatósága,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Il-?ames Awla),

komposta minn T. von Danwitz (Relatur), President tal-Awla, E. Juhász, A. Rosas, D. Šváby u C. Vajda, Im?allfin,

Avukat ?enerali: N. Wahl,

Re?istratur: C. Strömholm, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tal-24 ta' Ottubru 2013,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al BDV Hungary Trading Kft., fi stral? minn Á. Gerey u D. Sobor, ügyvédek,
- g?an-Nemzeti Adó- és Vámhivatal Közép-magyarországi Regionális Adó F?igazgatósága, minn Zs. Szilveszter u Zs. Tamásné Kajati, jogtanácsos,
- g?all-Gvern Ungerij?, minn K. Szíjjártó, M. Z Fehér u G. Koós, b?ala a?enti,
- g?all-Gvern Elleniku, minn I. Pouli u M. Tassopoulou, b?ala a?enti,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn L. Lozano Palacios, V. Bottka u A. Sipos, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konkluzjonijiet

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari hija dwar l-interpretazzjoni tal-Artikolu 15 tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dgħul mill-bejgħ — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud: bażi uniformi ta' stima (U Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 91/680/KEE, tas-16 ta' Diċembru 1991 (U Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 160, iktar 'il quddiem is-"Sitt Direttiva") kif ukoll l-Artikoli 131, 146 u 273 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (U L 347, p. 1).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kawża bejn BDV Hungary Trading Kft. (iktar 'il quddiem "BDV"), fi stralq volontarju, u n-Nemzeti Adó- és Vámhivatal Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatósága (direttorat ġenerali tat-taxxi għar-reġjun tal-Ungerija ċentrali tal-amministrazzjoni nazzjonali tat-taxxi u tad-dwana, iktar 'il quddiem id-"direttorat ġenerali tat-taxxi"), dwar l-eżenzjoni tat-taxxa fuq il-valur miżjud (iktar 'il quddiem il-"VAT") ta' kunsinni ta' oġġetti mibgħuta jew trasportati barra mill-Unjoni Ewropea.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 15(1) u (2) tas-Sitt Direttiva jipprovdi:

"Mingħajr preżudizzju għal disposizzjonijiet oġrajn tal-Komunità, l-Istati Membri għandhom jeżentaw li jejjin ta't kondizzjonijiet li huma għandhom jistabilixxu għal skopijiet biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u qara tat-tali eżenzjonijiet u tal-prevenzjoni ta' kawlkwe evażjoni, evitar jew abbuż possibbli:

1. il-provvista ta' merkanzija mibgħuta jew ittrasportata għal destinazzjoni barra mill-Komunità minn jew għan-nom tal-bejgħ;

2. il-provvista ta' l-oġġetti mibgħuta jew trasportati għal destinazzjoni barra t-territorju tal-pajjiż kif definita fl-Artikolu 3 minn jew għan-nom ta' xerrej li mhux stabbilit fit-territorju tal-pajjiż, bl-eżenzjoni ta' oġġetti trasportati mix-xerrej innifsu għall-armar, l-għoti tal-karburant u l-provviżjoni tad-dgħajjes tad-divertiment u t'ajruplani privati jew kwalunkwe mezz tat-trasport ieor għall-użu privat;

[...]"

4 Id-Direttiva 2006/112, skont l-Artikoli 411 u 413 tagħha, qassret u ssostitwixxiet, b'effett mill-1 ta' Jannar 2007, il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni fil-qasam tal-VAT, b'mod partikolari s-Sitt Direttiva. Skont il-premessi 1 u 3 tad-Direttiva 2006/112, il-formulazzjoni mill-qdid tas-Sitt Direttiva kienet neċessarja sabiex id-dispożizzjonijiet kollha applikabbli jiū ppreżentati b'mod qar u razzjonali bi struttura u redazzjoni riveduti mingħajr, b'ala prinċipju, ma jkun hemm tibdil fis-sustanza. Għalhekk, id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2006/112 huma essenzjalment identiġi għad-dispożizzjonijiet korrispondenti tas-Sitt Direttiva.

5 Skont l-Artikolu 14(1) tad-Direttiva 2006/112:

"Provvista ta' merkanzija għandha tffisser it-trasferiment tad-dritt ta' sid li jiddisponi minn proprjetà tanqibbli."

6 Skont l-Artikolu 131 ta' din id-direttiva:

“L-eżenzjonijiet ipprovduti fil-Kapitolu 2 sa 9 [tat-Titolu IX tad-Direttiva 2006/112] għandhom japplikaw mingħajr preżudizzju għal disposizzjonijiet oġrajn tal-Komunità skond kondizzjonijiet li l-Istati Membri għandhom jistabilixxu għall-finijiet li jiġuraw l-applikazzjoni korretta u għara ta’ dawk l-eżenzjonijiet u tal-prevenzjoni ta’ kawluwkwe evażjoni, evitar jew abbuż possibbli”.

7 Fil-Kapitolu 6, intitolat “Eżenzjonijiet fuq l-esportazzjoni”, tat-Titolu IX tal-imsemmija direttiva, l-Artikolu 146 tiegħu, jipprovdi fil-paragrafu 1 tiegħu:

“L-Istati Membri għandhom jeżentaw it-transazzjonijiet li għejjin:

a) il-provvista ta’ merkanzija mibgħuta jew ittrasportata għal destinazzjoni barra mill-Komunità minn jew għan-nom tal-bejgiegħ;

b) il-provvista ta’ merkanzija mibgħuta jew ittrasportata lejn destinazzjoni barra mill-Komunità minn jew għan-nom ta’ konsumatur li mhux stabbilit fit-territorju tagħom, bl-eżenzjoni ta’ merkanzija ttrasportata mill-konsumatur innifsu għall-armar, l-għoti tal-karburant u l-provvijoni tad-dgħajjes tad-divertiment u t’ajruplani privati jew kwalunkwe mezz tat-trasport ieor għall-użu privat;

[...]”

8 L-Artikolu 273 tad-Direttiva 2006/112 jipprovdi:

“L-Istati Membri jistgħu jimponu obbligi oġrajn li jidhrulhom meħtieġa biex jiġuraw il-ħbir korrett ta’ VAT u biex ma ssirx frodi, soħħett għall-ħtieġa ta’ trattament indaqs bejn transazzjonijiet domestiġi u transazzjonijiet li jsiru bejn Stati Membri minn persuni taxxabli u sakemm dawn l-obbligi, fin-negozju bejn Stati Membri, ma jagħtux lok għal formalitajiet konnessi mal-qsim ta’ fruntieri.

L-għażla skont l-ewwel paragrafu ma tistax tintuħa biex timponi obbligi tal-fatturazzjoni addizzjonali aktar minn dawk stabbiliti fil-Kapitolu 3”.

Id-dritt Ungeriħ

9 L-Artikolu 11(1) tal-Liħi Nru LXXIV tal-1992, dwar it-taxxa fuq il-valur miħjud (*Magyar Közlöny* 1992/128, iktar ‘il quddiem il-“liħi l-antika dwar il-VAT”), tiddefinixxi l-kunħett ta’ “esportazzjoni ta’ prodotti” kif għej:

“Esportazzjoni ta’ prodotti: kull kunsinna ta’ prodotti li bħala konsegwenza diretta tagħha l-awtorità doganali, mhux iktar tard mill-aħħar jum tat-tielet xahar li jsegwi dak ta’ meta ssir il-kunsinna, għandha toħroħ il-prodotti lejn it-territorju ta’ pajjiħ terz, bħala destinazzjoni finali. Il-prodotti ma jistgħux ikunu intuħaw jew valorizzati bejn il-mument tal-kunsinna u dak tal-ħruħ mit-territorju, mingħajr preżudizzju għall-isperimentazzjoni tagħom jew tal-produzzjoni bi prova tagħom.”

10 Skont l-Artikolu 29 ta’ din il-liħi:

“Huma eħenti mit-taxxa:

a) l-esportazzjoni ta’ prodotti,

[...]”.

11 Il-Liħi Nru CXXVII tal-2007, dwar it-taxxa fuq il-valur miħjud (*Magyar Közlöny* 2007/155, iktar ‘il quddiem “il-Liħi l-ħdida dwar il-VAT”), daħlet fis-seħħ fl-1 ta’ Jannar 2008:

“1. Huma eħenti mit-taxxa l-kunsinni ta’ prodotti mibgħuta bil-posta jew trasportati mill-pajjiħ lejn

pajji? barra mill-Komunità, sakemm l-ispedizzjoni jew it-trasport:

- a) isir mill-fornitur stess jew minn terza persuna li ta?ixxi f'ismu;
- b) isir mix-xerrej stess jew minn terza persuna li ta?ixxi f'ismu jekk il-kundizzjonijiet supplimentari previsti mill-paragrafi 3 u 4 [ta' dan l-artikolu] jew mill-Artikoli 99 u 100 ta' din il-li?i jkunu ssodisfatti.

2. Il-paragrafu 1 huwa applikabbli jekk il-kundizzjonijiet segwenti jkunu ssodisfatti:

- a) l-awtorità li to?ro? il-prodotti mit-territorju tal-Komunità g?andha tkun i??ertifikat li dawn ?allew l-imsemmi territorju fil-mument tal-kunsinna jew, l-iktar tard, f'terminu ta' 90 jum wara d-data li din tkun saret, u
- b) il-prodotti kkunsinnati, fit-terminu previst fil-punt (a), ma setg?ux kienu u?ati skont kif huma intenzjonati li jintu?aw jew valorizzati b'mod ie?or, ming?ajr pre?udizzju g?all-isperimentazzjoni tag?hom jew tal-produzzjoni bi prova tag?hom.”

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

12 Matul is-snin 2007 u 2008, BDV kienet attiva fil-kummer? bl-ingrossa ta' ikel ippreservat. Fil-kuntest tal-attività tag?ha, din l-impri?a kienet tbig? fi Stati terzi l-prodotti li hija kienet tipprodu?i fl-Ungerija. Il-kuntratti konklui?i ma' xerrejja stabbiliti barra mit-territorju doganali tal-Unjoni Ewropea kien fihom klaw?oli ta' kummer? internazzjonali stabbiliti mill-Kamra tal-Kummer? Internazzjonali (klaw?oli msej?a “Incoterms 2000”), ji?ifieri l-klaw?ola “tluq mill-fabbrika” (“ex-works” jew EXW), li timplika li x-xerrej ji?bor il-merkanzija mill-post tal-bejjieg?.

13 Matul kontroll fiskali mag?mul g?and BDV, fir-rigward tal-perijodu mill-1 ta' Jannar 2007 sal-31 ta' Di?embru 2009, bl-e??ezzjoni tal-perijodu mill-1 ta' Lulju 2007 sal-31 ta' Marzu 2008, l-amministrazzjoni fiskali kkonstatat li, fil-kontabbiltà tal-VAT tag?ha u fid-dikjarazzjonijiet tal-VAT tag?ha relatati mal-perijodu kkontrollat, din l-impri?a kienet ikklassifikat u?ud minn dawn it-tran?azzjonijiet b?ala bejg? b'esportazzjoni, meta l-prodotti inti?i g?all-esportazzjoni kienu n?ar?u mit-territorju doganali tal-Unjoni wara li kien skada t-terminu previst, f'dan ir-rigward, fl-Artikolu 11(1) tal-Li?i l-antika dwar il-VAT u, mill-1 ta' Jannar 2008, fl-Artikolu 98(1) tal-Li?i l-?dida dwar il-VAT.

14 Permezz ta' de?i?joni tat-22 ta' Ottubru 2010, in-Nemzeti Adó- és Vámhivatal Közép-magyarországi Regionális Adó F?igazgatósága stabbilixxa li BDV kellha t?allas taxxa supplimentari b?ala a??ustament fiskali kif ukoll multa fiskali flimkien mal-interessi moratorji, min?abba li l-ispedizzjoni tal-merkanzija lejn l-Istat terz kienet saret wara li skada t-terminu ffissat fil-le?i?lazzjoni nazzjonali.

15 BDV ippre?entat rikors kontra din id-de?i?joni, fejn sostniet li l-imsemmija dispo?izzjonijiet tal-li?i l-antika u l-li?i l-?dida dwar il-VAT kienu kuntrarji kemm g?as-Sitt Direttiva kif ukoll g?ad-Direttiva 2006/112. Fir-rikors tag?ha, hija tirrileva li l-kunsinni kollha kkon?ernati mill-imsemmija de?i?joni ?ew effettivament mibg?uta barra mill-Unjoni. Barra minn hekk, bis-sa??a tal-klaw?ola “ex-works”, ir-responsabbiltà g?at-trasport tal-merkanzija kienet taqa' fuq ix-xerrejja. G?alhekk, billi ?e??et regolarment lix-xerrejja sabiex it-trasport tal-merkanzija barra mill-Unjoni jsir fit-terminu me?tie?, hija tat prova tad-dili?enza mitluba.

16 Il-Budapest Környéki Törvényszék (qorti distrettwali ta' Budapest) laqq?et ir-rikors ta' BDV. Din il-qorti kkunsidrat li t-terminu g?al ?ru? previst mil-le?i?lazzjoni Ungerija ma jistax ji?i applikat la ?ie kkonstatat li l-esportazzjoni tal-prodotti kienet effettivament saret. Fil-fatt, il-kundizzjonijiet li

jistg?u jistabbilixxu l-Istati Membri g?all-applikazzjoni tal-e?enzjoni fuq l-esportazzjoni, skont il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, ma g?andhom la jmorru lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?qu l-g?anijiet iddefiniti mis-Sitt Direttiva u d-Direttiva 2006/112 u lanqas jikkompromettu n-newtralità tal-VAT.

17 Il-konvenuta fil-kaw?a prin?ipali ppre?entat appell kontra din is-sentenza quddiem il-Kúria (Qorti Suprema). Hija sostniet li, skont il-le?i?lazzjoni nazzjonali, tran?azzjoni ta' bejg? tista' ti?i kkwalifikata b?ala bejg? g?all-esportazzjoni e?enti biss jekk il-prodott i?alli t-territorju tal-Unjoni fit-terminu stabbilit minn din il-le?i?lazzjoni.

18 Il-Kúria tirrileva f'dan ir-rigward, li dan it-terminu ta' ?ru? ma jikkostitwixxix terminu ta' pro?edura, imsejja? "terminu tekniku", li jista' ji?i korrett, i?da "terminu ta' dekadenza ta' dritt sustantiv". G?ldaqstant, jekk l-amministrazzjoni fiksali tikkonstata qbi? ta' dan it-terminu, it-tran?azzjonijiet ekonomi?i kkon?ernati ma jistg?ux ji?u kkwalifikati b?ala "bejg? g?all-esportazzjoni e?enti", u huma, g?aldaqstant taxxabli.

19 F'dawn i?-?irkustanzi, il-Kúria dde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

"1) L-Artikolu 15 [tas-Sitt Direttiva tal-VAT] u l-Artikolu 146 tad-Direttiva [2006/112] g?andhom ji?u interpretati fis-sens li t-trasport barra mit-territorju tal-Komunità ta' prodotti ddestinati g?all-esportazzjoni g?andu jse?? f'terminu stabbilit sabiex it-tran?azzjoni tkun tista' ti?i kkwalifikata b?ala bejg? fuq l-esportazzjoni e?entat?

2) Il-kundizzjonijiet ta' kunsinna, il-bona u mala fide, id-dili?enza, jew in-nuqqas eventwali tal-bejjieg?, tax-xerrej jew tat-trasportatur, is-sena fiskali jew il-fatt li l-prodotti kienu effettivament ?ew ittrasportati wara t-terminu stabbilit i?da madankollu qabel l-iskadenza tat-terminu ta' preskrizzjoni applikabbli g?all-istabbiliment tat-taxxa, g?andhom jew ma g?andhomx effett fuq ir-risposta li g?andha ting?ata [g?all-ewwel] domanda?

3) Il-le?i?lazzjoni tal-Istat Membru li timponi kundizzjonijiet supplimentari fir-rigward tad-dispo?izzjonijiet [tad-direttivi msemmija iktar 'il fuq] u li tag?mel l-istabbiliment tal-e?enzjoni fuq l-esportazzjoni su??ett g?al numru ta' kundizzjonijiet o??ettivi li ma jinsabux [fiha], hija konformi mal-prin?ipji ta' newtralità fiskali, ta' ?ertezza legali u ta' proporzjonalità?

4) L-Artikolu 15 [tas-Sitt Direttiva] u l-Artikoli 131 u 273 tad-[Direttiva 2006/112] g?andhom ji?u interpretati fis-sens li sabiex ji?u evitati l-frodi, l-eva?joni u l-abbu?i fil-qasam fiskali u sabiex ji?i ?gurat il-?bir pre?i? tat-taxxa, l-Istat Membru jista' jorbot l-e?enzjoni fuq l-esportazzjoni ta' prodotti ma' kundizzjonijiet b?al dawk li jinsabu fl-Artikolu 11(1) tal-[Li?i l-antika dwar il-VAT] jew fl-Artikolu 98(1) tal-[Li?i l-?dida dwar il-VAT]?

5) Il-fatt li f'ka? ta' nuqqas ta' osservanza tal-kundizzjonijiet li ma jinsabux fl-Artikoli 15 [tas-Sitt Direttiva tal-VAT u 146 tad-Direttiva 2006/112] l-amministrazzjoni fiskali tikkwalifika mill-?did l-esportazzjoni ta' prodotti e?entata u timponi fuq il-persuna taxxabli l-?las tat-taxxa huwa kompatibbli mal-prin?ipji fundamentali tad-dritt tal-Unjoni u tad-dispo?izzjonijiet [ta' dawn id-direttivi], u jekk iva, ta?t liema ?irkustanzi?"

Fuq id-domandi preliminari

20 Preliminarjament, g?andu ji?i rrilevat li d-domandi mag?mula jirreferu kemm g?as-Sitt Direttiva kif ukoll g?ad-Direttiva 2006/112, filwaqt li l-kaw?a prin?ipali tikkon?erna tran?azzjonijiet ta' bejg? li saru wara l-1 ta' Jannar 2007. G?alhekk, kif ?ie rrilevat fil-punt 4 ta' din is-sentenza, id-Direttiva 2006/112 abrogat u ssostitwiet, minn din id-data, is-Sitt Direttiva. F'dawn il-kundizzjonijiet,

jaqbel li d-domandi magħmula jiġu eżaminati biss f'relazzjoni mad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2006/112.

21 Permezz tad-domandi tagħha, li jaqbel li jiġu eżaminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikoli 146(1) u 131 tad-Direttiva 2006/112 għandhom jiġu interpretati fis-sens li jipprekludu leżijonijiet nazzjonali skont liema, fil-kuntest ta' kunsinna għall-esportazzjoni, l-oġġetti intiġi għall-esportazzjoni barra mill-Unjoni għandhom ikunu jkollhom it-territorju tal-Unjoni f'terminu fiss ta' tliet xhur jew 90 jum wara d-data tal-kunsinna, peress li hija biss l-iskadenza ta' dan it-terminu li għandha l-konsegwenza li jkollha ad definittivament lill-persuna taxxabbli mill-eżenzjoni ta' din il-kunsinna.

22 Kif jirriżulta mid-digriet tar-rinviju, dawn id-domandi huma, b'mod partikolari, dwar il-punt jekk leżijonijiet nazzjonali tistax tejjgħu li, fil-każ ta' kunsinna ta' oġġetti intiġi għall-esportazzjoni, l-esportazzjoni ssir f'terminu partikolari sabiex din il-kunsinna tkun ikkunsidrata b'ala kunsinna għall-esportazzjoni eżenti.

23 F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat li, skont l-Artikolu 146(1)(b) tad-Direttiva 2006/112, l-Istati Membri jeżentaw il-kunsinni ta' oġġetti mibgħuta jew ittrasportati mix-xerrej jew f'ismu barra mill-Unjoni. Din id-dispożizzjoni għandha tingara flimkien mal-Artikolu 14(1) tal-imsemmija direttiva, skont liema "Provvista ta' oġġetti [Kunsinna ta' oġġetti]" tfisser it-trasferiment tal-possibbiltà li wiegħed jiddisponi minn oġġetti mobbli b'ala proprjetarju.

24 Minn dawn id-dispożizzjonijiet, u, b'mod partikolari, mit-terminu "mibgħuta" u għat fl-Artikolu 146(1)(b) jirriżulta li l-esportazzjoni ta' oġġetti ssejjgħu u li l-eżenzjoni tal-kunsinna għall-esportazzjoni hija applikabbli meta d-dritt li wiegħed jiddisponi minn dan l-oġġett b'ala proprjetarju jkun jgħe trażmess lix-xerrej, li l-fornitur jistabbilixxi li dan l-oġġett intbagħat jew jgħe ttrasportat barra mill-Unjoni u li, wara din l-ispedizzjoni jew dan it-trasport, l-oġġett fiżikament telaq mit-territorju tal-Unjoni (ara, f'deżiġjoni appellata li jikkonferma l-kunsinni intra-Komunitarji, is-sentenzi tas-27 ta' Settembru 2007, *Teleos et*, C-409/04, jgħabra p. l-7797, punt 42; tas-7 ta' Diċembru 2010, R., C-285/09, jgħabra p. l-12605, punt 41, kif ukoll tas-6 ta' Settembru 2012, *Mecsek-Gabona*, C-273/11, punti 31 u 32 kif ukoll il-urisprudenza jgħitata).

25 Fil-kawża prinċipali, huwa pażifiku li sejjgħew kunsinni ta' oġġetti fis-sens tal-Artikolu 14 tad-Direttiva 2006/112 u li l-oġġetti kkonfernati mit-tranżazzjonijiet fil-kawża prinċipali fiżikament telqu mit-territorju tal-Unjoni.

26 Kuntrarjament għad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2006/112 dwar id-dritt ta' tnaqqis invokati mill-Gvern Ungeri, skont liema dan id-dritt huwa eżerġitat, b'ala regola, matul l-istess perijodu meta jgħe ma luq dan id-dritt, l-Artikolu 146(1)(b) ta' din id-direttiva ma jipprovdi kundizzjoni li l-oġġett intiġ għall-esportazzjoni għandu jkun jgħalla t-territorju tal-Unjoni f'terminu preżiġ sabiex l-eżenzjoni fuq l-esportazzjoni prevista fl-imsemmi Artikolu tkun applikabbli. Tali terminu huwa previst biss b'mod eżenzjonali fl-Artikolu 147(1)(b) tal-imsemmija direttiva għal oġġetti importati fil-bagalji personali tal-passiġġieri.

27 Minn dan isegwi li l-klassifikazzjoni ta' tranżazzjoni b'ala kunsinna għall-esportazzjoni skont l-Artikolu 146(1)(b) tad-Direttiva 2006/112 ma tistax tiddependi mill-osservanza ta' terminu preżiġ fejn l-oġġett ikkonfernat għandu jkun jgħalla t-territorju doganali tal-Unjoni, li n-nuqqas ta' osservanza tiegħu jkollu l-konsegwenza li jgħa ad definittivament il-persuna taxxabbli mill-eżenzjoni fuq l-esportazzjoni.

28 Madankollu, kif jirriżulta mill-Artikolu 131 tad-Direttiva 2006/112, l-eżenzjonijiet previsti fil-Kapitoli 2 sa 9 tat-Titolu IX ta' din id-direttiva, li l-Artikolu 146 tagħha jagħmel parti minnu, japplikaw fil-kundizzjonijiet li l-Istati Membri jiffissaw sabiex tiġi jgħurata l-applikazzjoni korretta u sempliġi tal-

imsemmija e?enzjonijiet u jkun hemm prevenzjoni ta' kwalunkwe frodi, eva?joni jew kull abbu? eventwali.

29 Fl-e?er?izzju tas-setg?at li jikkonferilhom l-imsemmi Artikolu 131, l-Istati Membri g?andhom g?aldaqstant josservaw il-prin?ipji ?enerali tad-dritt li jag?mlu parti mill-ordinament ?uridiku tal-Unjoni, li fosthom hemm, b?mod partikolari, il-prin?ipji ta' ?ertezza legali, ta' proporzjonalità u ta' protezzjoni tal-aspettattivi le?ittimi (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-21 ta' Frar 2008, Netto Supermarkt, C?271/06, ?abra p. l?771, punt 18, kif ukoll R., i??itata iktar 'il fuq, punt 45 u l-?urisprudenza ??itata).

30 B?mod partikolari, fir-rigward tal-prin?ipju ta' proporzjonalità, il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li, skont dan il-prin?ipju, l-Istati Membri g?andhom jirrikorru g?al mezz li, filwaqt li jippermettu li jintla?aq effi?jementent l-g?an segwit mid-dritt intern, jippre?udikaw mill-inqas possibbli l-g?anijiet u l-prin?ipji stabbiliti mil-le?i?lazzjoni tal-Unjoni inkwistjoni (ara, b?mod partikolari, is-sentenza tat-18 ta' Novembru 2010, X, C?84/09, ?abra p. l?11645, punt 36 u l-?urisprudenza ??itata).

31 G?alhekk, g?alkemm huwa le?ittimu li l-mi?uri adottati mill-Istati Membri jipprovaw jippre?ervaw id-drittijiet tat-Te?or bl-iktar mod effettiv possibbli, dawn il-mi?uri ma g?andhomx imorru lil hinn minn dak li huwa me?tie? sabiex jintla?aq dan il-g?an (sentenza Netto Supermarkt, i??itata iktar 'il fuq, punt 20).

32 F'dak li jikkon?erna l-g?an inti? mit-terminu li jipprovdu l-Li?i l-antika dwar il-VAT kif ukoll il-Li?i l-?dida dwar il-VAT g?all-?ru? ta' prodotti inti?i g?all-esportazzjoni mit-territorju doganali tal-Unjoni, il-Gvern Ungeri? indika li dan it-terminu huwa ne?essarju sabiex tkun tista' ti?i kkontrollata l-kundizzjoni ta' ?ru? li timplika l-e?enzjoni fuq l-esportazzjoni u li tqieg?ed lill-amministrazzjoni fiskali f'po?izzjoni li tipprevjeni kwalunkwe frodi, eva?joni jew kull abbu? eventwali.

33 F'dan ir-rigward, g?andu jtifakkur li l-?lieda kontra l-frodi, l-eva?joni fiskali u l-abbu?i eventwali hija g?an rikonoxxut u inkora??ut mid-Direttiva 2006/112 (sentenza tas-6 ta' Di?embru 2012, Bonik, C?285/11, punt 35 u l-?urisprudenza ??itata). B?hekk, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li l-g?an ta' prevenzjoni fiskali xi kultant ji??ustifika e?i?enzi og?la rigward l-obbligi tal-fornituri (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi ??itati iktar 'il fuq, Teleos *et*, punt 58, kif ukoll Netto Supermarkt, punt 22).

34 G?alhekk, huwa tajjeb, b?ala regola, li l-Istati Membri jistabbilixxu terminu ra?onevoli ta' esportazzjoni, filwaqt li jittie?du inkunsiderazzjoni pratti?i kummer?jali fil-qasam tal-esportazzjoni fi Stati terzi, sabiex ji?i vverifikat jekk o??ett li ji?i kkunsinnat g?all-esportazzjoni jkunx effettivament ?are? mill-Unjoni.

35 Fil-fatt, kif irrilevat il-Kummissjoni fl-osservazzjonijiet tag?ha, l-impo?izzjoni fuq il-bejjieg? ta' o??ett inti? g?all-esportazzjoni ta' terminu pre?i? li fi tmiemu dan l-o??ett g?andu jkun telaq mit-territorju doganali tal-Unjoni jikkostitwixxi mezz xieraq g?al dan il-g?an.

36 G?aldaqstant, tali terminu, li l-iskadenza tieg?u tippermetti li ti?i imposta l-kunsinna ta' o??ett inti? g?all-esportazzjoni, ma g?andux imur lil hinn minn dak li huwa ne?essarju g?al dan il-g?an.

37 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i rrilevat, l-ewwel nett, li l-fatt li kunsinna ta' o??etti inti?i g?all-esportazzjoni hija imposta abba?i ta' le?i?lazzjoni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali meta l-o??etti kkon?ernati ma jkunux telqu mit-territorju tal-Unjoni fit-terminu previst minn din ma g?andux il-konsegwenza, minnu nnifsu, li din il-le?i?lazzjoni g?andha ti?i kkunsidrata sproporzjonata. Skont il-prin?ipju fundamentali tas-sistema komuni tal-VAT, din it-taxxa tapplika g?al kull tran?azzjoni ta'

produzzjoni jew distribuzzjoni (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tas-27 ta' Settembru 2007, Collée, C-146/05, ?abra p. l-7861, punt 22, u Bonik, i-?itata iktar 'il fuq, punt 28). Skont il-prin?ipju fundamentali tas-sistema komuni tal-VAT, din it-taxxa tapplika g?al kull tran?azzjoni ta' produzzjoni jew ta' distribuzzjoni. Minn dan isegwi li kunsinna ta' o??etti inti?i g?all-esportazzjoni tista', b?ala regola, ti?i imposta meta t-tran?azzjoni inkwistjoni ma tkunx tissodisfa, f'terminu ra?onevoli previst mil-le?i?lazzjoni nazzjonali applikabbli, il-kundizzjonijiet tal-Artikolu 146(1)(b) tad-Direttiva 2006/112.

38 Madankollu, skont l-indikazzjonijiet ipprovduti mill-qorti tar-rinviju, it-terminu ta' ?ru? inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jikkostitwixxi terminu ta' dekadenza materjali, li meta jiskadi ma jistax ji?i rrimedjat. G?alhekk, sakemm o??etti inti?i g?all-esportazzjoni ma jtilqux mit-territorju doganali tal-Unjoni fit-terminu stabbilit mil-Li?i l-antika dwar il-VAT u l-Li?i l-?dida dwar il-VAT, il-kunsinna ta' dawn l-o??etti hija definittivament imposta, anki jekk dawn l-o??etti jkunu effettivament ?ar?u mill-Unjoni wara li t-terminu previst minn din il-le?i?lazzjoni jkun skada.

39 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i rrilevat li le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tissu??etta l-e?enzjoni fuq l-esportazzjoni g?al terminu ta' ?ru? bil-g?an, b'mod partikolari, li ti??ieled kontra l-eva?joni u l-frodi fiskali, ming?ajr madankollu ma tippermetti lill-persuna taxxabli li turi, sabiex tibbenefika minn din l-e?enzjoni, li l-kundizzjoni ta' ?ru? ?iet issodisfatta wara li jkun g?adda dan it-terminu u ming?ajr ma tipprovdri dritt g?all-persuna taxxabli li tkun rimborsata l-VAT di?à m?allsa min?abba n-nuqqas ta' osservanza tal-imsemmi terminu meta tkun ipprovdiet il-prova li l-merkanzija kienet ?alliet it-territorju doganali tal-Unjoni, tmur lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?aq dan il-g?an.

40 Fil-fatt, f'sitwazzjoni fejn il-kundizzjonijiet tal-e?enzjoni g?all-esportazzjoni previsti fl-Artikolu 146(1)(b) tad-Direttiva 2006/112, b'mod partikolari l-?ru? tal-o??etti kkon?ernati mit-territorju doganali tal-Unjoni, huma ssodisfatti, l-ebda VAT ma hi dovuta abba?i ta' tali kunsinna (ara, b'analo?ija, is-sentenza Collée, i-?itata iktar 'il fuq, punt 30 u l-?urisprudenza ??itata). F'tali ?irkustanzi, b?ala regola, ma je?istix riskju ta' frodi fiskali jew ta' telf fiskali li jista' ji??ustifika l-impo?izzjoni tat-tran?azzjoni kkon?ernata.

41 G?alhekk, g?andu ji?i kkonstatat li le?i?lazzjoni nazzjonali b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tmur lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?aq l-g?an ta' prevenzjoni tal-eva?joni u l-frodi fiskali.

42 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, ir-risposta g?ad-domandi preliminari g?andha tkun li l-Artikoli 146(1) u 131 tad-Direttiva 2006/112 g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu le?i?lazzjoni nazzjonali skont liema, fil-kuntest ta' kunsinna g?all-esportazzjoni, l-o??etti inti?i g?all-esportazzjoni barra mill-Unjoni g?andhom ikunu ?allex it-territorju tal-Unjoni f'terminu fiss ta' tliet xhur jew ta' 90 jum wara d-data ta' kunsinna, peress li s-sempli?i skadenza ta' dan it-terminu g?andha l-konsegwenza li ??a??ad definittivament lill-persuna taxxabli mill-e?enzjoni ta' din il-kunsinna.

Fuq l-ispejje?

43 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as?sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Il-?ames Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikoli 146(1) u 131 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, g?andhom ji?i interpretati fis-sens li jipprekludu le?i?lazzjoni nazzjonali skont liema, fil-kuntest ta' kunsinna g?all-esportazzjoni,

I-o??etti inti?i g?all-esportazzjoni barra mill-Unjoni Ewropea g?andhom ikunu ?allew it-territorju tal-Unjoni f'terminu fiss ta' tliet xhur jew ta' 90 jum wara d-data ta' kunsinna, peress li s-sempli?i skadenza ta' dan it-terminu g?andha l-konsegwenza li ??a??ad definittivament lill-persuna taxxabli mill-e?enzjoni ta' din il-kunsinna.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Ungeri?.